

Польський журнал *Film* (№5, 1998) стверджував, що 90-ті роки увійдуть в історію польського кіно як час змагання Цезаря Пазури і Богуслава Лінди.

Герої Цезарія Пазури

56

Три картини за участю Цезарія Пазури було представлено на фестивалі «Інське літо фільмове» (27 липня-4 серпня). Одна з них — політична сатира Яська Бромського «Кар'єра Никодима Дизми» Никодим — непомітний працівник фірми ритуальних послуг, єдиний хист якого — проголошувати гучні промови, викравши запрошення на дипломатичний коктейль, несподівано перетворюється на персону, наділену впливом та повноваженнями у найвищих політичних та економічних колах. Не менш цікаві роботи актора в двох картинах Марка Котерського («Нічого смішного» та «День дурника»). На фестивалі відбулася ретроспектива фільмів цього режисера-егоцентрика, що послідовно творить на екрані свій власний образ — самотнього інтелігента-гуманіста, середньостатистичного невротика. Отже, героєві Пазури довелося тягнути за собою вантаж особистих страхів, фобій, фрустрацій та розчарувань режисера. Актор впорався з цим завданням, тому з повним правом поділив лаври з Марком Котерським на презентації картини «Нічого смішного» — сповненої чорного гумору розповіді про соціального аутсайдера, «маленьку людину», амбітність якої пропорційна її непридатності до життя. Така собі алюзія до відомого персонажа Анджея Мунка — обивателя Пищика. Ситуації, в які потрапляє вразливий герой Пазури — гротескові. Труп у фіналі — песимістичний прогноз долі інтелігента-гуманіста. Його рівень добробуту визначає розбитий «фольцваген» героя. Персонаж Цезарія дуже органічно поводився з автомобілем, дверцята якого забито дощечкою, а вихлопна труба час від часу випадає просто на дорогу. Тому перше питання до актора виникло саме собою:

— Чи був у вашому житті подібний «фольцваген»?

— Аякже, щоправда, то був «форд». Спогади в жанрі хоррор! Для поляка «перескочити» з такого автомобіля, скажімо, в «мерседес» означає зробити кар'єру.

— Як це творення кар'єри відбувалося у вашому житті?

— Після закінчення відомої Лодзинської кіношколи (у майстерні Яна Махульського), шість років працював у варшавському театрі «Охота». Вигравав призи на різних акторських фестивалях. Наприклад, отримав нагороду за роль Раскольников у виставі «Злочин і кара» за Ф.Достоевським. Час від часу знімався в телесеріалах. У кіно на мене по-справжньому звернули

увагу лише в 1991-му. Тепер уже не граю ролей другого плану — тільки головні. Знімався у відомих режисерів — у А.Вайди («Перстень з орлом у короні»), Л.Шесткого («Охоронець для доньки»). В театрі граю серйозні драматичні ролі (зокрема, доктора Живаго), в кіно — переважно комедійні. Першою картиною, де мій герой не посміхається, став фільм «Хлопці не плачуть». Останні 7 років активно знімаюсь у Німеччині — варто згадати картини «Янголятко» та «Складові мрії» (режисер Гардіан Мог). Із польських фільмів за моєю участю найбільш касовим став «Кілер», його подивилися понад 2 мільйони глядачів.

— Чи не відчуваєте ви іноді розчарування фоллю, як, скажімо, після «Кар'єри Никодима Дизми»?

— Парадокс у тому, що польське кіно, наче добре вино, набуває вартості з часом. Отже, позитивного сприйняття чекатиму років через 20.

— У цій картині разом із вами знімався ваш брат. Він також актор?

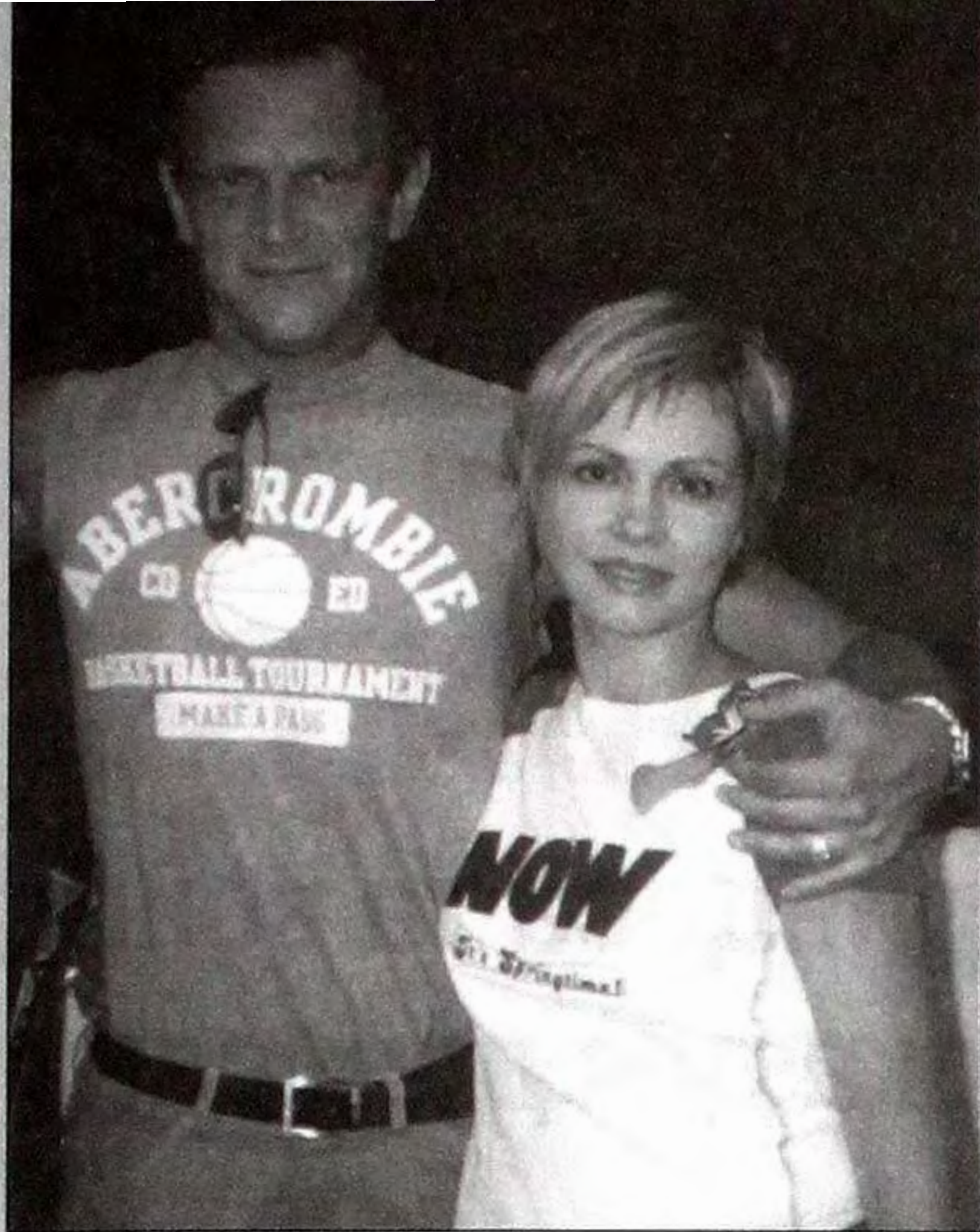
— Так. Він тільки починає зніматися, втім, відразу із досить знаним прізвищем.

На фестиваль Цезарій Пазура приїхав із дружиною Веронікою, яка водночас є продюсером популярного актора. Для Цезарія та Вероніки фестиваль в Інсько має дещо романтичне забарвлення. Саме сюди 8 років тому привіз Цезарій на сіренькому «пежо» дівчину, з якою щойно познайомився. Вероніка мала повернутися додому, в Україну, після навчання. Але так і не повернулася — через два тижні після першої зустрічі Цезарій та Вероніка вирішили взяти шлюб.

— Ви завжди так швидко приймаєте рішення?

— Хочете з'ясувати, я легковажний, чи авантюрний? Насправді — просто рішучий. Вероніку я вперше помітив у Сопоті, де ми з Олафом Любашенком, моїм товаришем та колегою, грали п'єсу «Емігранти». Я сказав: «Дивись, яка гарна дівчина. Вона ось-ось поїде з Польщі». Олаф підбадьорив мене: «Тепер або ніколи». І я вирішив: «Маю її завоювати!» Як вирішив, так і зробив, — вчинив як справжній мужчина. Чи не вперше в житті...

— Ваші екранні герої зовсім не схожі на вас. Вони переважно — безпосередні, легковажні, часом дурнувати. У вас склався стійкий комедійний імідж: досить вашому персонажеві

з'явитися в картині, як глядач одразу ж починає реготати. Чи не завважає акторській кар'єрі такий стереотип – вантаж попередніх ролей? Чи не мрієте зіграти Гамлета?

– Думаю, в мене є час. Мені 40 років. Сподіваюся, життя вистачить, аби зіграти все, про що мрію: мій Гамлет ще попереду. Гадаю, поки люди сміються та хочуть бачити мене в комедійних ролях, треба зніматися в комедіях. Є цікаві задуми, нові теми. Якщо знайдемо гроші, будемо робити комедії на високому рівні. Вероніка: – Останнім часом Царека запрошують у випадках, коли треба рятувати комедію або ж створити складний образ. Є чимало пропозицій, навіть від режисерів, що працювали в Голлівуді. Наша продюсерська фірма має і власні проекти. Мріємо про екранізацію твору дуже популярного польського автора Віктаці. Це має бути еротично-політична картина.

Цезарій: – У мене роль комічно-жахлива – один із головних героїв – генерал, що божеволіє від надмірності влади. Як Нерон. Він надумав за відсутності армії супротивника винищити власних воїнів – щоб вони самі себе повбивали. Це – філософська притча про межі влади і розумного мислення. Сподіваємося, якщо фільм таки відбудеться, жодний фестиваль не відмовиться від такої картини. Це копродукція – хочемо знімати разом із чехами. Росія зацікавилася проектом. Хочемо залучити Україну – саме там шукаємо актрису на роль героїні – княгині, яка ставить всіх на коліна своєю красою та еротизмом. Перспектива Каннського фестивалю вже є. Не вистачає поки грошей та партнерів – ми свідомо не хочемо, щоб наше кіно вийшло суто польським.

Вероніка: – Поляки не дуже добре знають Україну – всі моди приходять сюди із Заходу. Треба напрям цього руху змінити. Є задум написати сценарій, що поєднав би культури, аби зняти українсько-польський фільм. Ми, слов'яни, маємо працювати разом. Гуртом ми можемо створити конкурентоспроможне кіно.

– Як воно, бути дружиною відомого актора?

Відповідь перехотів Цезарій: – Вероніка – також актриса – вже більше як півроку знімається в серіалі «Дім ксьондза», грає українку Віру, яку всі обожають. Таким чином Вероніка руйнує залишки негативних стереотипів українсько-польських стосунків.

■ Цезарій Пазура з дружиною Веронікою.

■ Марек Кондрат, Цезарій Пазура у фільмі «День дурника». Режисер Марек Котерський.

Вероніка: – Насправді я – юрист. Знімаюся не часто.

– Існує уявлення про українську жінку, яка, коли стане руки в боки, бережись-но, чоловіче! Розкажіть, як розподіляються ролі у вашій інтернаціональній родині.

Цезарій: – То – жарт. А ми дуже віримо, що є певна сила, яка поєднала нас не випадково. Взагалі-то головна в нашій родині – Вероніка. І це добре.

– Зараз дуже модно писати спогади. Чи не плануєте видати книгу?

– Хочу з часом описати (наговорити на диктофон) свої скандальні пригоди. Перебуваю на етапі купівлі диктофона та касет.

– А що важче, розчулити глядача, розсмішити чи змусити заплакати?

– Думаю, найважче – розсмішити.

– Отже, не шукаєте легких шляхів?

– У моєму житті легких шляхів ніколи й не було.

– Якби не судилося стати актором, який інший шлях ви обрали б?

– Не хочу навіть думати про це. Але свого часу вчився в гастрономічній школі. Проте, я б ніколи не зміг стати вправним кухарем. Коли б мені заманулося пригостити Вероніку стравою власного приготування, то, боюся, моя кохана могла б мене покинути.

– Отже, все готує Вероніка?

– Лише вона. Найліпше під Різдво – традиційні страви: грибний суп, короп, бігос, вареники, горох із капустою тощо. Гості завжди у захваті.

– Що вас пов'язує з Україною, окрім наділеної різними талантами дружини?

– Я знімався в Україні під час створення кліпу разом з Іриною Білик. До речі, маю і свій диск. Хотів би побажати, щоб і надалі не зникла взаємна зацікавленість культурою між Україною і Росією. А собі зичу всебічного зближення з театром, кіно й телебаченням України – з усіма наслідками, що випливають із такої небайдужості та духовної єдності. Маю надію, що спільні творчі проекти ще попереду.